

सर्वोच्च अदालत, संयुक्त इजलास
माननीय न्यायाधीश गोपाल पराजुली
माननीय न्यायाधीश जगदीश शर्मा पौडेल
फैसला

०७०-WO-०७७

मुद्दा :- उत्प्रेषण परमादेश समेत ।

डिलबहादुरको नातिनी यमबहादुरको छोरी चितवन जिल्ला पार्वतीपुर गा.वि.स.
वडा नं. ४ बस्ने वर्ष ४० की फीनमाया गुरुङ्ग.....१

पुनरावेदक
प्रतिवादी

विरुद्ध

काठमाडौं जिल्ला अदालत, बबरमहल १
मालपोत कार्यालय डिल्लीबजार काठमाडौं १
कृष्णबहादुर कार्कीको पत्नी काठमाडौं जिल्ला फुटुङ्ग गा.वि.स. वडा नं. ३ बस्ने
अं. वर्ष ७७ की नक्कली कार्की १
ऐ. को छोरा ऐ.ऐ. बस्ने अं. वर्ष ३५ को काले कार्की १
भिमबहादुरको बुहारी टंकबहादुरको पत्नी का.ज.का.म.न.पा. वडा नं. २९ बस्ने
वर्ष ४७ की भक्तिमाया गुरुङ्ग १
पञ्च बहादुर गुरुङ्गको पत्नी तनहुँ जिल्ला धरमपानी गा.वि.स. वडा नं. ४ घर भै
हाल काठमाडौं जिल्ला का.म.न.पा. वडा नं. २९ सामाखुशी बस्ने वर्ष ५७ की
आशा कुमारी गुरुङ्ग.....१
ऐ. की छोरी ऐ.ऐ. बस्ने अं. वर्ष ४० कि डिलमाया गुरुङ्ग १

प्रत्यर्थी
वादी

सुरज बहादुर गुरुङ्गको छोरी एक बहादुर गुरुङ्गको पत्नी गोरखा जिल्ला थालाजुङ्ग गा.वि.स. वडा नं ७ बस्ने बर्ष ४१ की उषा गुरुङ्ग.....१

काठमाडौं जिल्ला का.म.न.पा. वडा नं. २९ सामाखुशी बस्ने बर्ष ६१ की केशरीमाया गुरुङ्ग.....१

केशव गिरीको छोरी का.जि.का.म.न.पा. वडा नं. ३ बस्ने नितु गिरी १

नेपालको अन्तरिम संविधान २०६३ को धारा १०७ (२) बमोजिम यसै अदालतको क्षेत्राधिकार भित्रको भई दायर हुन आएको प्रस्तुत रिट निवेदनको संक्षिप्त तथ्य एवं ठहर यसप्रकार रहेको छ ।

मैले विभिन्न व्यक्तिहरुबाट हक प्राप्त गरेको का.जि. फुटुङ्ग गा.वि.स. वडा नं. ३(ख) कि.नं. ७४३, ७४७, ७४९ को समेतका जग्गाहरु सम्बन्धमा विपक्षी नं. ३ र ४ ले म समेतका विरुद्धमा श्री का.जि.अ. मा दुषित लिखत दर्ता वदर र जालसाजी समेत ४ थान मुद्दा दर्ता गरी उक्त अदालतबाट मेरा नाममा जारी भएको म्याद २०६७।७।११ मा बेरितपूर्वक चितवन जिल्ला पार्वतीपुर गा.वि.स. वडा नं. ४ स्थित पिपलको रुखमा टाँस गरी बेपत्ते तामेल गरी सोही आधारमा मलाई प्रतिवाद गर्ने मौका नै नदिई, प्रकृतिक न्यायको सिद्धान्त विपरित मु.ऐ.अ.वं. ११० नं. एवं जिल्ला अदालत नियमावली २०५२ को नियम २२(क) मा भएको म्याद तामेल गर्ने कानूनी व्यवस्था अवलम्बन नगरी सो प्रकृत्यालाई पूरा गर्न झन्झट मानी श्री का.जि.अ.का मा.न्या. ज्युले मिति २०६८।२।१०।३ मा एकतर्फी रुपमा सुनुवाई गरी फैसला भएको र सो फैसला उपर पुनरावेदन परी पुनरावेदन अदालत पाटनले मिति २०६९।११।४ मा शुरू सदर हुने गरी फैसला गरेको हुँदा उक्त कार्यले मेरो संवैधानिक हक हनन् हुन पुगी मलाई क्षति समेत पुगी सो हक प्रचलनको लागि रिट वाहेक अन्य मार्गको अभाव भएको हुँदा मिति २०६७।६।४ को वेरितको म्याद र श्री का.जि.अ. बाट मिति २०६८।२।१०।३ मा भएको फैसला उत्प्रेषणको आदेशद्वारा वदर गरी पुनः मेरा नाउँमा मेरै एकिकन वतनमा रितपूर्वकको म्याद जारी गरी प्रतिवाद गर्ने मौका दिई कानूनको रित पुर्न्याई फैसला गर्नु गराउनु भनी विपक्षीका

नाउँमा परमादेश लगायत जो चाहिने उपयुक्त आज्ञा आदेश पुर्जी जारी गरी पाउँ भन्ने मिति २०७०।४।१७ को निवेदन पत्र ।

यसमा के कसो भएको हो ? निवेदकको माग बमोजिमको आदेश किन जारी हुनु नपर्ने हो ? माग बमोजिमको आदेश जारी हुनु नपर्ने कुनै आधार र कारण भए आदेश प्राप्त भएका मितिले बाटोका म्याद बाहेक १५ दिनभित्र लिखित जवाफ पेश गर्नु साथै प्रस्तुत रिट निवेदनमा अग्राधिकार दिई नियमानुसार पेश गर्नु भन्ने मिति २०६९।४।२८ को यस अदालतको आदेश ।

विपक्षीका बीचमा लिने दिने सम्बन्धमा खडा भएको र.नं. ७८२७(ख) मिति २०६५।९।२५ को दुषित राजिनामा लिखत र सो को आधारमा भएको दुषित दर्ता समेत बदर गरी हामीहरुको हकमा प्राप्त हुने उक्त जग्गा हामीहरुको नाममा नामसारी दा.खा. दर्ता समेत गरी पाउँ भन्ने समेत व्यहोराको नक्कली कार्की र काले कार्कीको फिराद पत्र दायर भई यस अदालतको मिति २०६७।४।२ को आदेशानुसार प्रतिवादीहरु आशा कुमारी गुरुङ्ग, डिलमाया गुरुङ्ग र सुकुमाया गुरुङ्गका नाउँमा फिरादमा उल्लेख भएको वतनमा ३० दिने म्याद जारी भई मिति २०६७।६।४ मा प्रतिवादीहरुको घर दैलामा नै म्याद टाँस भई उक्त म्याद टाँस भएका मितिबाट ऐनका म्याद भित्र प्रतिवादीहरुले प्रतिउत्तर नफिरादी शुरू म्यादै गुजारी बसेको र यसै लगाउको र.नं.२९२१ को मुद्दामा पारित लिखत वादीको हक पुग्ने भागसम्मका दुषित ठहरी सो हदसम्मको दुषित लिखत बदर हुने ठहरी आज यसै इजलासबाट फैसला हुँदा मुद्दामा लिईएका कारण, आधार र प्रमाणबाट प्रस्तुत मुद्दामा पनि वादीको हक जतीका लिखत दुषित ठहरी बदर हुने र दर्ता समेत हुने ठहर्छ भन्ने समेत व्यहोराको यस अदालतबाट मिति २०६८।२।१० मा फैसला भएको हुँदा फैसला सहित सम्पूर्ण काम कारवाही कानून सम्मत नै भएको हुँदा यस अदालतको हकमा उत्प्रेषण लगायत परमादेशको आदेश जारी हुनु पर्ने होईन रिट निवेदन खारेज गरी पाउँ भन्ने समेत व्यहोराको काठमाडौं जिल्ला अदालतको मिति २०७०।५।१८ को लिखित जवाफ ।

हामी लिखित जवाफ प्रस्तुतकर्ताहरूका सौता तथा सौतेनी आमा मञ्जु भन्ने मन्सु कार्की समेतले हामीहरूलाई अंश समेत नदिई पति पिता समेतका नाममा दर्ता भएको जग्गाहरू मध्येको का.जि. फुटुङ्ग गा.वि.स. वडा नं. ३(ख) कि.नं. ९६ को क्षे. फ. ६-१०-१-० जग्गा निजहरू समेतले हामीहरूको अंश हकमा आघात पार्ने गरी दुषित नामसारी दर्ता समेत गरी तहतह विक्री वितरण गरेकाले हामीहरूले निजहरूका समेत विरुद्ध श्री का.जि.अ. मा अंश चलन, दुषित नामसारी निर्णय दर्ता बदर, दुषित अंश भरपाई लिखत दर्ता बदर तथा जालसाजी समेतका थान ७८ मुद्दा दर्ता गरेकोमा शुरुबाट २०६८।२।१० मा फैसला भएका ६४ थान मुद्दा मध्ये देवानी तर्फका ३३ थानमा वादी दावी कायम गर्ने गरी र फौजदारी जालसाजी तर्फ देवानी मुद्दाकै फैसलालाई आधार बनाई वादी दावी नपुग्ने ठहर गरी भएका ३१ थान फैसलाका विरुद्धमा श्री पुनरावेदन अदालतमा पुनरावेदन गर्दा शुरु सदर ठहर्ने गरी २०६९।११।४ मा फैसला भएको छ । सोही फैसला मध्ये पनि फौ. नं. १३०५ र १३१५ (पुनरावेदनको फौ. नं. १२३० र ०२२२) को जालसाजी मुद्दा तथा दे. नं. २९३० र २९४० का दुषित लिखत दर्ता बदर चलन मुद्दामा समेत विपक्षी प्रतिवादी भएकोमा चित्त बुझाई बसेको अवस्था छ । पुनरावेदन अदालतको फैसला विरुद्ध यस अदालतबाट बोल्नका लागि पुनरावेदन अदालतलाई विपक्षी समेत बनाएको देखिंदैन । अर्को तर्फ विपक्षीका दाता परदाताका नामको निर्णय दर्ता तथा लिखतहरू समेत बदर भई अन्तिम रहेका फैसलाहरूका विरुद्धमा यी निवेदकलाई झुठ्ठा कथा वस्तुहरू श्रृजना गरी रिट निवेदन दायर गर्न सक्ने अधिकार समाप्त भई सकेको हुँदा रिट निवेदन खारेज गरीपाउँ भन्ने समेत व्यहोराको मिति २०७०।५।३१ को काले कार्की समेतको लिखित जवाफ ।

नियम बमोजिम दैनिक मुद्दा पेशी सूचिमा चढी इजलास समक्ष पेश हुन आएको प्रस्तुत मुद्दामा हामी निवेदकका नाउँमा काठमाडौं जिल्ला अदालतबाट जारी भएको म्याद मुलुकी ऐन अ. वं. ११० तथा जिल्ला अदालत नियमावली २०५२ को नियम २२(क) बमोजिम रितपूर्वक तामेल नगराई प्रतिवाद गर्ने मौका समेत नदिई प्राकृतिक न्यायको सिद्धान्त विपरित फैसला भएकोले पुनः कानून बमोजिम रितपूर्वक म्याद तामेल कानूनको रित पुन्याई फैसला गर्नु गराउनु

भनी विपक्षीका नाउँमा परमादेश लगायत जो चाहिने उपयुक्त आज्ञा आदेश पुर्जी जारी गरी पाउँ भन्ने निवेदन जिकिर रहेकोमा विपक्षीका नाउँमा जारी भएको म्याद रितपूर्वक नैं तामेल भएको र तोकिएको म्यादभित्र प्रतिउत्तर नफिराई म्याद गुजारी बसेकाले कानून बमोजिम फैसला भएको हो झुठा दावी खारेज गरीपाउँ भन्ने समेत व्यहोराको लिखित जवाफ रहेको प्रस्तुत मुद्दामा यी निवेदकका नाउँमा जारी भएको म्याद मुलुकी ऐन अ.व. ११० नं. २ जिल्ला अदालत नियमावली २०५२ को नियम २२ क को कानूनी व्यवस्था बमोजिम रीतपूर्वक नैं तामेल भएको पाइएकोले त्यसलाई बेरित वा उपरोक्त कानूनी व्यवस्थाको प्रतिकूल भन्न मिलेन । यसै मुद्दाको बिषयलाई लिएर काठमाडौं जिल्ला अदालतमा फैसला बदर समेतका मुद्दाहरु दर्ता भएको भनी गीतादेवी पौडेलको तर्फबाट निवेदन साथ फिरादको नक्कल पेश गरेको र तल्लो अदालतको विचाराधिन मुद्दालाई असर पर्ने गरी यस अदालतको असाधारण अधिकारक्षेत्र भित्र प्रवेश गरी रिट जारी गर्न मिलेन भनि यसै लगाउको रिट ०६९-WO-५९२ को गीतादेवी पौडेल विरुद्ध काठमाडौं जिल्ला अदालत समेत भएको रिट निवेदनमा उल्लेखित बुँदा प्रमाण समेतको आधारमा प्रस्तुत रिट निवेदन खारेज हुने ठहर्छ । प्रस्तुत रिट निवेदनको दायरीको लगत कट्टा गरी नियमानुसार मिसिल अभिलेख शाखामा बुझाईदिनू ।

न्यायाधीश

उक्त रायमा सहमत छु ।

न्यायाधीश

इजलास अधिकृत: रामप्रसाद बस्याल

कम्प्युटर टाईप गर्ने: सन्जय घिमिरे

इति संवत् २०७१ साल कार्तिक १४ गते रोज ६ शुभम् । .....